

Agenda 21: La utilització pedagògica dels materials naturals 03-04

Comissió organitzadora: Roser Pujol
Mercè Torné
Carme Ramos

INTRODUCCIÓ.

Aquest és el tercer curs que l'escola Bressol Esquitx forma part de l'Agenda 21 Escolar. Seguim treballant la selecció dels materials de l'escola, i per això organitzem, al principi de curs, un calendari de reunions per concretar dies i hores dedicats al projecte.

Per altra banda l'oferta del CRBS de formació, xerrades, presentacions, etc. ha estat àmplia, variada, interessant i constant durant tot el curs.

Malgrat que molts dels temes tractats eren d'interès, no s'hi ha pogut assistir pels motius ja esmentats d'agenda.

Hem participat (3 persones) al Seminari nº 3 "Materials i residus" i també a l'Ateneu d'E.A. Tot plegat amb un resultat molt profitós a nivell personal i aplicable al projecte escolar.

El seminari ha coincidit en dies i hores amb les reunions d'Agenda 21 programades a l'escola. Per aquest fet ha estat difícil posar en comú els resultats i el treball, en el sí de l'equip.

Ha sigut doncs un curs atípic, menys espectacular en quan a què el resultat del treball fet és menys lluït, però, també important. El CRBS ha esdevingut sens dubte, el motor que estimula, anima, ajuda. Una finestra oberta a notícies, publicacions, xerrades, pel·lícules, etc. Fruit de tot aquest impuls que rebem se'n deriven petites accions, bones pràctiques espontànies en el dia a dia i sobre tot ens anima a acabar la diagnosi dels materials fungibles.

En aquest temps, sens dubte, ha canviat l'estil de la nostra escola

PROGRAMACIÓ DE SETEMBRE A GENER

Comissions i programació de les tasques:

- Agenda 21: Assistència de les tres persones al seminari nº3. tenim voluntat d'anar-hi a l'Ateneu dels dimecres.
Informació i dinamització de les activitats d'Agenda 21.
- Pati: plantar alls, trasplantar arbres i altres plantes a testos més grans.
Demandar per escrit a la secretaria de l'agenda 21 compost. Planificar el manteniment de tardor (activitats amb els infants en el pati).
- Decoració: assistència als tallers de guarniments i regals de Nadal al CRBS.
Guarnir l'escola amb el criteri de reutilització i confecció dels regals de Nadal pels infants.
- Fotografia: Aportació de fotografies de seguiment de les activitats per a la realització dels llibres personals dels infants i el manteniment de la pàgina WEB.
- Vídeos: enregistrament i confecció
- WEB: actualització.
- Àudio: enregistraments de sons de la natura i altres músiques en relació a la tardor.
- Biblioteca: recerca i compra de contes bàsics de la tardor.
Revisió, actualització i gestió de la bibliografia de l'Agenda 21.
Demandar informació sobre les maletes Collcerola conta contes.
Demandar informació sobre el llibre "Biojardineria, presentat al Notícies nº4.
- AMPA: Assistència al taller de Nadal del CRBS, informació del què ofereix el CRBS.
treballen l'Agenda 21 com eix transversal.

Pares, mares i educadores treballant en l'elaboració del drac

Dies de reunions:

- Comissions: 4art dimarts de cada mes de 8 a 2\4 de 12 el torn de tarda i de 14.30 a 17.30 el torn de matí. Totes les comissions de l'escola,
Reunions Agenda 21: en el taller
  - 28/10 i 18/11 treball d'Agenda 21 tot l'equip a l'escola.

- 4711, 18/11, 2/12 i 20/1 les persones que componen la comissió organitzadora assistiran al seminari nº3 d'Agenda 21: "La gestió dels residus i els materials a l'escola".

Tallers:

- Santa Cecília:
Ús dels instruments musicals construïts el curs 2002-03.
Actualitzar el tauler d'anuncis.
- Nadal:
2 /12: Guarniment de l'escola amb els recursos obtinguts del taller de Nadal donat per l'Agenda 21 on assistirà la comissió de decoració i l'AMPA, que prèviament haurà traspassat a l'equip.

Objectius:

- Incloure el treball de l'Agenda 21 com eix transversal.
- Aprofundir en sensibilitzar el nostre voltant més proper sobre la reutilització dels materials.
- Difusió a l'AMPA de les activitats de l'Agenda 21 per la seva implicació.

Demandes que fem al Centre de Recursos Barcelona sostenible:

- Estem molt satisfetes de l'ajut tècnic de tot l'equip d'Agenda 21 i ens agradaria continuar comptant amb l'assessorament de la Hilda.
- La comissió de decoració demana, com a mínim, una plaça als tallers de Nadal: "guarniments" i "regals".
- Necessitem un sac de 50l. Aprox. De compost per a poder adobar les plantes.
- Demanem el llibre: "Paraules de l'Agenda 21: un diccionari del medi".

PROGRAMACIÓ DE FEBRER A MAIG

Comissions i programació de tasques:

- Agenda 21: assistència al seminari nº 3 i a l'Ateneu. Informació i dinamització de les activitats de l'Agenda 21
- Pati: anar a recollir el compost a Tres Pins. Activitats d'adob, poda i manteniment.
- Decoració: de l'escola amb materials de rebuig, segons les activitats, estacions o festes.
- Fotografia: seguiments fotogràfic de les activitats amb els infants i recull visual de la decoració de l'escola, així com, creació de material didàctic i d'arxiu.
- WEB: actualització.
- Biblioteca: actualització, manteniment i ús dels contes a les aules. Actualització de llibres i articles per l'ús de les educadores i AMPA.

- AMPA: Mantenir informades a les famílies sobre l'agenda 21, les activitats de l'escola i altres temes de Medi Ambient (cursos, fires...)

Tallers:

- Carnaval
- El drac

Objectius: els mateixos de la programació de setembre a gener.

AVALUACIÓ

Tallers i activitats:

- **Tardor:** Experimentació amb fulles caigudes dels arbres

Activitats amb elements naturals

- **Nadal:** la comissió de decoració assisteix al curs organitzat per CRBS i ens aporten idees per a desenvolupar la nostra creativitat i decorar l'escola pel Nadal.

El infants del grup 4 i 5 realitzen a l'escola un regal per a les seves famílies; es tracta d'una activitat relaciona amb la descoberta de l'entorn natural, dins de les activitats programades a l'aula i feta amb materials de rebuig

- **Carnestoltes:** Els infants del grup 4 i 5, amb l'ajuda de la família, realitzen a casa un barret amb materials de rebuig que després lluiran a la festa de disfresses de l'escola. Els infants de grup 2 i 3 fan un collaret, també a casa, ajudat per la família i amb materials de rebuig.

També vam assistir al taller de màscares organitzat pel CRBS, i posteriorment, vam posar en pràctica les idees en la decoració de l'escola pel Carnestoltes.

- **El drac:** ha estat realitzat amb tubs de cartró grans (aportats per les famílies), xapes, CD's, tires de roba, canyes i filferro. Els tubs els van pintar els infants a les aules amb de color verd. El drac a estat realitzat per la comissió en un taller obert a tots els pares i mares de l'escola.

Els infants comencen la feina pintant els tubs

Les famílies i les educadores els ajuden, el resultat és molt bonic

- **Materials naturals, elements sensorials:** experimentació amb farina

Gaudeixen de l'activitat tant petits com grans

- **Fem ciència amb material de rebuig:** experimentació amb materials diferents quan a mides i qualitats

...tubs petits i caixes...

...rulos gegants...

...oueres, troncs petits i petxines...

- **Música:** hem utilitzat a les aules els instruments de música realitzat al taller d'instruments el curs passat.

- **Biblioteca:** Hem pogut tenir les maletes "Collcerola, conta contes", després de donar-les un cop d'ull, vàrem fer la comanda i ja tenim els llibres de P-3 a la nostra biblioteca per l'ús de les aules. Hem passat la informació bibliogràfica a la Biblioteca del Centre Cívic de St. Martí, que està situada a la 5ª planta del mateix edifici on es troba l'escola; amb el suggeriment que facin un apartat, a la mateixa, de temes relacionats amb Medi Ambient adreçats a l'edat dels infants. D'aquesta manera podran gaudir d'aquests llibres amb les seves famílies, tot visitant la biblioteca. Els infants han començat a visitar la biblioteca amb les famílies. De moment la proposta ha quedat feta.
- **Pati:** s'ha fet el manteniment que du a terme la comissió. Tenim previst trasplantar arbres, revisar gota-gota, podar, però els jardineros no han trobat el moment de venir, així que queda pendent.

Hem instal·lat un contenidor per a matèria orgànica, que hem hagut d'adequar al nostre pati. L'hem posat sobre una base de fusta tractada, a sobre quatre capes de malla molt fina, amb l'objectiu de ventilar i evitar que hi hagi fuites al terra de la terrassa. Al compostador aboquem: pells de fruita, verd del pati i papers de cel·lulosa (mocadors).

Activitats: trasplantar la palmera.

Els ocells que visiten el verd del pati deixen un regal en forma d'adob a les jardineres. D'aquests adobs, més llavors que no digereixen, surten plantetes noves, sovint. Hi ha una palmera que ja té dos anys i que cal trasplantar a un test més gran. Ho hem fet amb l'ajut dels infants. Per a regar-la. Ho farem amb l'aigua que guardem, si en sobra, dels gots de beure els infants. Així es valora que l'aigua és important, que cal usar-la amb cura i si en sobra l'aprofitem per a regar la palmera.

Observació dels arbres en flor:

La tulipa, seguiment evolutiu amb observació directa, explicació del conte que posteriorment cada infant se'n porta a casa (annex nº 1).

Seguiment i cura de la planta de la menta, aportació de receptes amb menta per part de les famílies i realització d'un recull de receptes que regalem a les famílies el dia de St. Ponç Annex nº 2; els infants se'n porten una planta de menta per a tenir cura a casa seva i utilitzar-la en la cuina.

Fira de St. Ponç, elaboració de melmelada, recull d'herbes aromàtiques, exposició i tast en les paradetes.

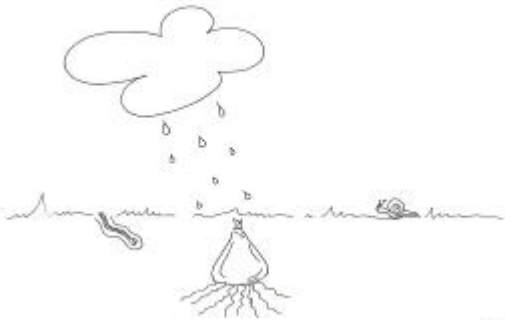
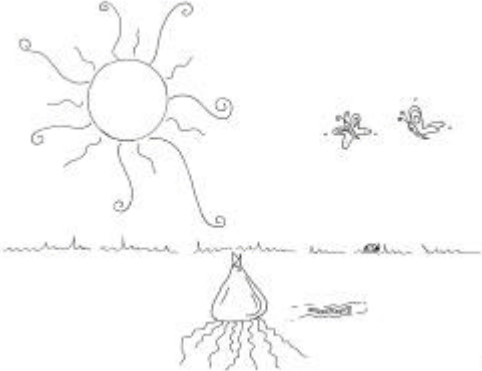
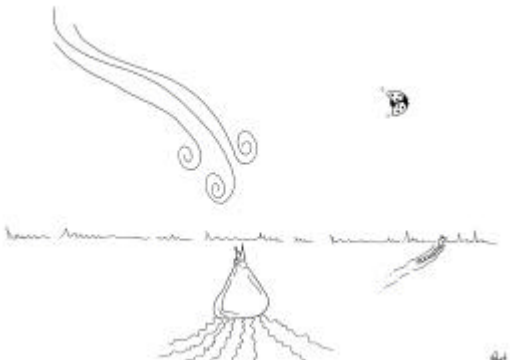
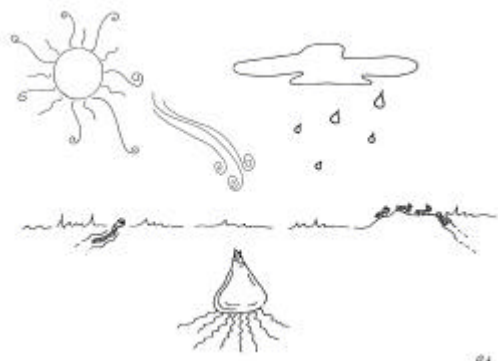

RELACIÓ DE DESPESES

Contes	37,30
Compostador	115,00
Balança	8,95
Càncams per l'elaboració d'una cortina feta amb taps de suro	28,81
Plantes i terra	14,75
Accessoris goteig (reparació)	78,40
Vernís	1,50
Total	284.71

Falta comprar una caseta per les eines i estris del pati, per un cost de 595 Euros.

Annex nº 1 El conte de la Tulipa

 <p>St. Jordi 2004.</p>	
<p>(Portada)</p>	<p>Hi havia una vegada una tulipa que vivia sota terra. Un dia va sentir un suau tap, tap: Sóc la pluja que vull entrar. No es pot entrar, respongué la tulipa.</p>
	
<p>Al cap d'uns dies, es va sentir un tx, tx. Sóc el sol que vull entrar. No, no es pot entrar, va dir la tulipa.</p>	<p>Va passar els dies i la tulipa va sentir una bufada. Sóc el vent que vull entrar: ss, ss, ss. No, no es pot entrar, va dir la tulipa.</p>
	
<p>Dies més tard, va sentir una altre vegada: tap, tap. Tx, tx. Ss, ss. Som la pluja, el sol i el vent, volem entrar. Ara que heu vingut plegats us deixaré passar.</p>	<p>Entre tots tres la van arrossegar molt de pressa i van dir: Treu el cap de la terra. La tulipa va passar el cap, i tot d'un, es va trobar en un jardí.</p>

<p>La tulipa ha tret el cap. Ja ha tornat la primavera. Visca, visca aquest bon temps, Que el cor de tothom alegra</p>	<p>La història de la tulipa ens ensenya alguns valors molt importants per nanr per la vida:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'ajuda • La cooperació • L'amistat • El compartir • El respecte per les plantes i els elements naturals.
<p>Aquest conte està dedicat al nostre company Paco, que durant molts anys, el va explicar en aquesta escola.</p>	 <p>ESCOLA BRESSOL ESQUITX</p>

Annex nº 2 Receptari de la menta (selecció).

La menta

Receptes de cuina i productes pel bany

Sant Ponç 2004

- Purè de guisantes a la menta -

INGREDIENTS:

- 600g de guisants
- 50 g de mantega
- 50 culleretes de nata
- 1 cullereta
- 1 ramellet de menta fresca
- Sal i pebre.

1. Cozinem los guisants en aigua amb sal i vinagre amb les herbes, els tubercles junt amb els hots de nata.
2. El purè s'ha de coure durant 45 minuts, després se'l mulla al bregu en un cazo y les legums reduir hasta que sobra una mica d'aigua.
3. Després s'afegim la mantega i la nata, i després el pebre de guisants, amb una mica de nata.
4. S'importantes i remenem ben bé, que totes les ingredients estigui perfectament ligats.
5. Podes amoldar una porció de menta per decorar.

Preparació: fregida, cocción, difundir.

Conserves: mediu, 40 minuts. Fácil.

ALVARO PERAIN JIMENEZ
MARINEA

Beurada de yogurt amb paig i menta

Per a 4 persones
Temps de preparació: 15 minuts

Ingredients:

- 1 paig de sal 450 gms tallada a picadura, després s'ha de coure pelada i barrejar tot en un pot d'alt.
- 250 gms de yogurt natural desolat
- 100 ml de llet desnatada freda
- 2 culleretes de sucre
- 3 culleretes de suc de menta fresca picada

Preparació:

- 1) Es courega amb una batedora vis treses de paig i el yogurt i la llet, es couen i la beurada queda desolat i a 2 hores després que la beurada tingui una textura homogenea i cremosa.
- 2) Es coue la beurada de paig en quatre vasos, sempre es guarnira cada un amb una trossaquina de menta i es serveix.

MARINEA | M. Tena, mare d'el Marçel GARDIA

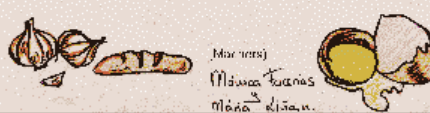
Gazpacho a la Menta

• Ingredientes: 400 g. pan seco
2-3 uvid. tomate madurs
1/2 litre de gip
pebre i sal (al gust)
4-5 hojes de menta
viagre
aigua de vida
2 hojets crus
aigua

Posar todos los ingredientes en un bol y trituar con el "mixipapar". Pasar por un colador fino.

Si se quiere añadir troques, podemos posar pebre o unguen al gust de los comensals.

MARINEA | Mónica Tena
Mónica Tena
Mónica Tena

CIPRIÀ CASÁN
NAMA: MARIA GRACIA
LADIN: SEYF
(Manna)

OLI D'HERBES

- **INGREDIENTS** →
Les millors herbes:
menta, Anís, Cominy, fentol,
all, romaní i salvia
tantes plantes afegir una
grana o llavors de cànfora
o fetiva i grana de pebre
- **ELABORACIÓ** →
Utilitzar 3 o 4 vidriades
o 3 o 4 ramonets d'herbes
per 100 ml. d'oli d'oliva.

Posar les herbes en un pot de vidre,
tirar l'oli per sobre i tancar, guardar-ho en
un lloc calent durant 2 o 3 setmanes.
Sense d'oblidar-ho netejar en una ampolla
o botell amb 2 oliques.
Guaridar-ho en un lloc fosc i fresc.
Els olis d'herbes poden estar fins a un any.

ALGUA D'HONGRIA (TÒNIC PEL COS)

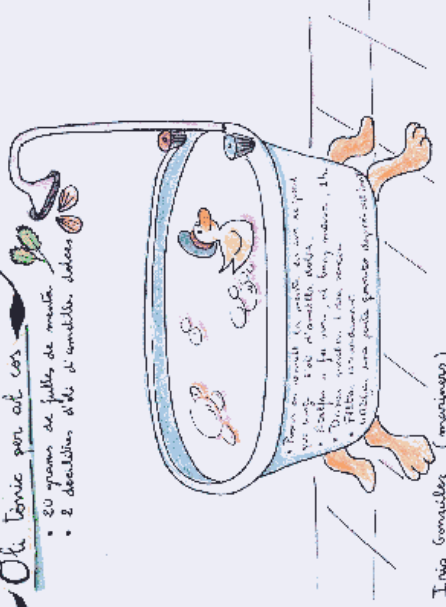
- **INGREDIENTS** →
- 15 gotelles fresques de canya
- 1kg. faves fresques de manà
- 5 cels d'alcohol de 70% 90°
- 10 cels d'Alga de roses
- Les parts essències de
1/2 de llimona i 1/4 de llimp.
- **EL SECRACIÓ** →
Es tirou tota els ingredients
en una ampolla i es deixen
enfonsar durant una setmana.
Només de fer-ho servir
si ha de parer el fetus per
un colar.

MARTÍ CASÁN
NAMA: MARIA GRACIA
TALA: GEORGINA

Classe de Pícaros

Oli tònic per al cos

- 20 grams de fulls de menta
- 2 decilitres d'oli d'arrel de salsabí

Iris González (marinera)

Cafè

- 1) Ingredients: mel i sucre
- 2) Es posa el líquid a la tassa perquè bulli.
- 3) Quan està bullint se posa la menta.
- 4) Després, se posa el sucre.
- 5) Finalment, s'hi posa mel!

Cof. a. germana de Salsabí
(Bar. feta)